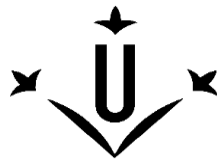

MEMÒRIA DEL CURS 2017-2018
DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ
Universitat de Lleida

MEMÒRIA-RESUM D'ACTIVITATS CURS 2017/2018
DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ
DEC-UdL

ÀREA DE COOPERACIÓ

➤ **Convocatòries pròpies**

Durant el curs 2017/2018 s'han convocat tres modalitats d'ajuts en una sola convocatòria aprovada pel Consell de govern de 12 de desembre de 2017:

1. AJUTS A PROJECTES RELACIONATS AMB LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER AL DESENVOLUPAMENT

Amb aquesta convocatòria, la Universitat de Lleida preveu el finançament de projectes de cooperació duts a terme per membres de la comunitat universitària (PAS, PDI i estudiantat), adreçats als països en situació més desafavorida segons la llista de l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD).

Part d'aquest finançament és possible gràcies al professorat i al PAS adherits a la campanya "Dóna el teu 0,7". La dotació econòmica total de la present convocatòria ha estat de 73.005 €, més les aportacions del PAS, el PDI i l'estudiantat. Aquesta quantitat ha estat repartida entre les tres modalitats de la convocatòria:

1.1. Projectes de Cooperació:

És la modalitat de la convocatòria a la qual es destina una major part del pressupost, i té com a objectiu principal promoure la realització de projectes de cooperació en quatre camps: la docència, la recerca la cultura i el desenvolupament. Aquests projectes són impulsats per membres de la comunitat universitària de la UdL juntament amb institucions o col·lectius dels països en situació més desafavorida de l'IDH del PNUD.

Es consideren prioritaris els projectes que versin sobre una de les següents temàtiques:

- Transferència de coneixements (en concret, es prioritzarà l'enfortiment de sistemes universitaris).
- Sector primari (projectes agrícoles, ramaders, etc.)
- Infraestructures, construccions i equipaments.

A més, a posteriori, els projectes han de generar una repercussió en la pròpia UdL, mitjançant la transmissió de l'experiència i dels coneixements adquirits a la comunitat universitària i a la ciutat de Lleida en general.

Taula ajuts Cooperació 2018 (Comissió de Cooperació Internacional 10/04/2018-
Consell de Govern 18/04/2017)

TÍTOL DEL PROJECTE	PERSONA/ES SOL-LICITANT/S	AJUT
1 Formació de grups d'estudi de patrons de muda i dels ous en gallinàcies domèstiques del "traspatio" guatemalenc	Pere Miquel Parés i Casanova PDI - Associat Dept. Producció Animal ETSEA	1.320€
2 Projecte Valdair Roque Sopa. Experiències agroecològiques en els Assentaments de Reforma Agrària Milton Santos (Planaltina do Paraná, Paraná) i Cristina Alves (Itapecuru Mirim, Maranhão)	José Ramon Olarieta i Alberdi PDI – Titular Dept. de Medi Ambient i Ciències del Sòl	3.500€
3 Sahara Fisio	Carme Campoy Guerrero PDI Infermeria	2.520€
4 Projecte en Salut Maternal (TUSAA- Tenim un Somni a l'Àfrica)	Emilio Maestre Mir Professor Associat – Dept. Ginecologia	4.000€
5 Tipificació del "cerdó pelón araucano" criat en extensivitat a la plana de l'Orinòquia, com a font de proteïna	Maria José Martín Alonso PDI – Associada Dept. Ciència Animal ETSEA	700€
6 Diseño de un sistema constructivo multifuncional adaptado al campamento de refugiados Saharauis	Lidia Rincón Villarreal PDI Lectora	6.500€
7 La vivienda "earthbag" como refugio de emergencia después de una catástrofe humanitaria. Construcción de una vivienda "earthbag" para un centro médico en Burkina Faso. V Fase	Cristian Solé Cutrona PDI – Dept. d'Informàtica i Enginyeria Industrial	8.200€
8 Enfortiment del sistema universitari oftalmològic al Senegal VII. Increment de les capacitats formatives dels professionals del sistema públic de salut per a la millora de la salut ocular infantil (tancament)	Carme Jurjo Campo PDI – Associada	5.000€
9 "Els valors de l'educació" La Música com a eina de transformació social	Antoni Tolmos Tena PDI - FEPTS	1.680€
10 Creació d'una unitat de nutrició en el Complexe Hospitalair Universitaire – Bon Samaritain: implementació d'hàbits alimentaris	Blanca Salinas-Roca PDI – Dept. Tecnologia d'aliments Professora Associada – Dept. Infermeria	5.000€
11 Seguiment i tractament de patologia infantil en un orfenat del Congo	Jordi Bosch PDI – Medicina, Pediatria	4.000€
12 Growing in the Diaspora	MariPaz López Teulón	2.750€

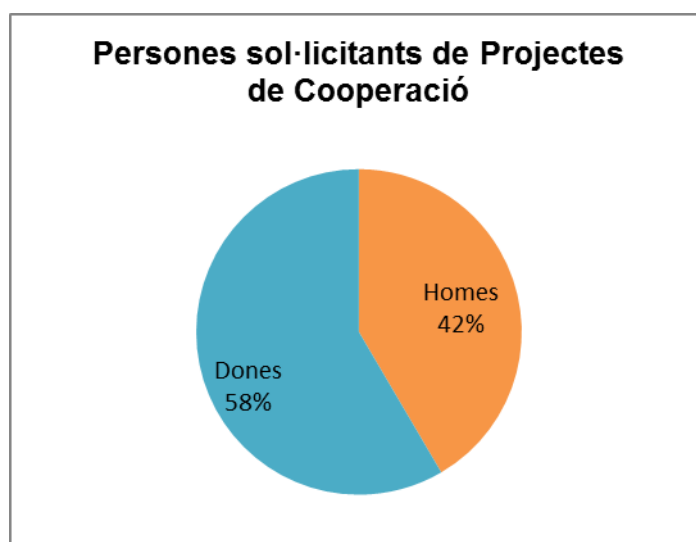
		PDI – Dept. Pedagogia i Psicologia	
13	Avaluació de l'agricultura a Gàmbia: proposta de cooperació amb la UdL per millorar el desenvolupament agrari local	Francisca Santiveri Morata PDI-Dept. Producció Vegetal i Ciència Forestal	600€
14	Segona Fase: Promovent la igualtat en els Campaments de Refugiats de Tindouf: empoderament per a dones sahrauís	Norma Jordana Berenguer PDI Associat Dept. Pedagogia i Psicologia	3.735€
TOTAL			49.505€

1.2. Ajuts a Projectes de Recerca sobre el Quart Món:

Aquesta modalitat de la convocatòria persegueix l'objectiu d'afavorir la recerca i el coneixement sobre el quart món, per tant, els projectes que s'hi presenten es duen a terme en un àmbit local. Mitjançant la recerca i l'aprofundiment en el coneixement d'aquesta realitat es pretén visibilitzar-la i analitzar-ne les conseqüències que derivin en una transformació social necessària. Per aquesta convocatòria s'ha previst una dotació econòmica de 10.000€, que incrementa respecte l'any passat, destinada a dos projectes de recerca, amb l'objectiu d'optimitzar els recursos i fer-los més efectius.

Taula ajuts Quart Món 2018 (Comissió de Cooperació Internacional 10/04/2018-Consell de Govern 18/04/2017)

TÍTOL DEL PROJECTE	PERSONA/ES SOL·LICITANT/S	AJUT
1 Lleida i les persones sense llar	Jordi Domingo Coll PDI - Titular Dept. de Geografia i Sociologia	5.000€
4 Cadenes globals de cures feminitzades a Lleida	Fidel Molina Luque Catedràtic de Sociologia GESEC UdL	5.000€
	TOTAL	10.000 €

1.3. Ajuts a Projectes de Mobilitat :

La tercera modalitat d'aquesta convocatòria se centra en la promoció de la mobilitat solidària entre els membres de la comunitat universitària de la UdL, centrada en activitats relacionades amb la cooperació. Dins d'aquesta, s'hi distingeixen dos vies: la mobilitat curricular i la mobilitat solidària. Per una banda, la primera consisteix en la realització de treballs o projectes de fi de carrera, pràcticums o equivalents relacionats amb la temàtica de la cooperació al desenvolupament. Per altra banda, la mobilitat solidària té a veure amb la realització d'accions de cooperació no lligades a la matèria curricular de la universitat.

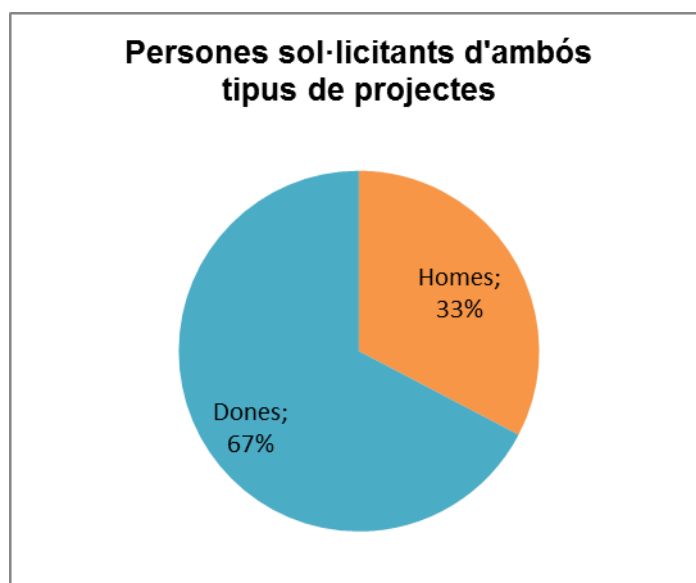
La dotació econòmica de la convocatòria és de 13.500€ i s'han presentat 24 propostes.

Taula ajuts Mobilitat Solidària 2017 (Comissió de Cooperació Internacional 10/04/2018- Consell de Govern 18/04/2017)

TÍTOL DEL PROJECTE		PERSONA/ES SOL·LICITANT/S		AJUT
Mobilitat Curricular				
1MC	Beca per a la realització de pràctiques acadèmiques externes a l'ACNUR	Madrid (Espanya)	Núria Camps Mirabet	300€
2MC	"Els valors de l'educació: l'educació i la música com a eina de transformació social"	Paraguai	Lana Kovacevic Kuk	0€ (Passat a cooperació)
Mobilitat Solidària				
3MS	Natuwa santuario de Lapas, lugar de refugio y protección.	Costa Rica	Carolina Cintas Burgues	600 €
4MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Carme Campoy Guerrero	600 €
5MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Juliana Geb Magdi	600 €
6MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	M ^a Ángeles Rodríguez Chacón	600 €

7MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Paula Moreno Barriga	600 €
8MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Marina Lloret Ramon	600 €
9MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Cristina Vilabetran	600 €
10MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Jose Maria Sobrino Balmaseda	600 €
11MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Ane Garayoa Yoldi	600 €
12MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Zuriñe Chocarro de la Fuente	600 €
13MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Maria Cleries Aran	600 €
14MS	Estada de voluntariat a Baja Kunda (amb estudiantat de 3r grau Fisioteràpia)	Gàmbia	Amanda Pujol Segarra	600 €
15MS	Imaginant noves històries de dones a través de Kamishibai: 'intercanvi educatiu amb la professional school d' Anantapur	Índia	Laura Rebes Roman	600 €
16MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Encarnación Rodríguez Martínez	600 €
17MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Sara Garcia Rodríguez	600 €
18MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Laura Santa Cruz Ramis	600 €
19MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Elena Abad Villamor	600 €
20MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Carmen Aguilera Espinosa	600 €
21MS	Projecte de salut maternal a Rwanda	Ruanda	Rosa Soriano Borja	600 €
22MS	Voluntariat solidari al Txad	Txad	Teresa Reimat Corbella	600 €
23MS	Voluntariat a Cusco (Perú)	Perú	Elena Castilla Torre	600 €
24MS	Camp de solidaritat a Ghana amb SETEM	Ghana	Paula Sarasa Prat	600 €
			TOTAL	13.500€

La Comissió de Cooperació Internacional, formada per una persona representant de cada facultat de la UdL, és l'encarregada de la resolució d'aquestes convocatòries. Concretament, aquesta comissió es reuneix dos cops l'any: a l'inici de curs (enguany el 28 de novembre de 2017) per aprovar les convocatòries i difondre'n la respectiva informació; i al final de curs (enguany el 10 d'abril de 2018) per resoldre-les i exposar les línies de treball del curs següent.

En l'actualitat, aquesta comissió està composta per la presidenta Dra. Astrid Ballesta Remy (Vicerectora de Relacions Internacionals i Cooperació), un representant de DEC Sr. Xavier Pelegrí, un representant de la Facultat de Dret, Economia i Turisme Sr. Pere Enciso, una representant de l'Escola Politècnica Superior Sra. Lidia Rincón, un representant de la Facultat de Lletres Sr. Flocel Sabaté, una representant de l'ETSEA Sra. Francisca Santiveri, una representant de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social Sra. M. Pilar Quejido, una representant de la Facultat de Medicina Sra. Mª Angeles de la Torre-Ruiz, un representant de la Facultat d'Infermeria Sr. Álvaro Alconada, un representant de l'estudiantat Sr. Dídac Montero i una representant del PAS Sr. Francesc Català.

PROJECCIÓ LOCAL

- Col·laboració amb l'Ajuntament de Lleida

En relació al conveni signat amb l'Ajuntament de Lleida, Desenvolupament i Cooperació hi col·labora de dues maneres. Per una banda, s'encarrega de la valoració de les convocatòries tant de projectes d'emergència com de cooperació de l'Ajuntament. Aquestes convocatòries han comptat aquest any amb una dotació pressupostària de 60.000€. Per altra banda, DEC participa també del Consell mixt de Cooperació.

Valoració de projectes d'emergència de l'Ajuntament de Lleida

En aquesta edició de la convocatòria s'han avaluat els 2 projectes presentats a la

convocatòria d'Emergència i Acció Humanitària i de Cooperació al Desenvolupament de l'Ajuntament de Lleida. Un d'ells ha tingut lloc a Cuba i l'altre a Berbérati, a la República Centreafricana. A més a més, la Unitat també té representació tècnica en el Comitè d'Emergència i Acció Humanitària de Lleida, que aquest curs va tenir lloc el dia 11 de desembre de 2017.

Valoració de projectes de cooperació de l'Ajuntament de Lleida

També s'ha dut a terme la valoració dels 14 projectes presentats a la convocatòria de Cooperació i Codesenvolupament de l'Ajuntament. Tal i com marca la prioritat geogràfica de les bases d'aquesta convocatòria, els projectes presentats es duen a terme a Colòmbia, Senegal, als campaments de refugiats sahrauís, a la regió de l'Amèrica Central i a la regió de l'Àfrica subsahariana.

Entre la convocatòria d'emergència i la de cooperació s'han valorat un total de 16 projectes i s'han repartit 60.000€

Assessorament en temes de cooperació al desenvolupament a l'Ajuntament de Lleida

Per acabar, DEC ha pres part en el Consell Mixt de Cooperació, Permanent del Consell Mixt de Cooperació i Agermanament Llérida – Lleida (Colòmbia), tot realitzant diverses sessions d'assessorament a l'Ajuntament. Concretament, aquest curs s'ha assistit als Consells Mixtos dels dies 4 de desembre de 2017 i 21 de març, 12 d'abril i 27 de juny de 2018.

També durant aquest curs ha realitzat l'avaluació del Pla Director 2013-2016.

- Participació a la Coordinadora d'ONGD i Altres Moviments Solidaris de Lleida

Desenvolupament i Cooperació és una de les més de 35 entitats participants de la Coordinadora d'ONGD i Altres Moviments Solidaris de Lleida. Com a tal, la Unitat participa activament de les comissions de treball; en les activitats de sensibilització, mobilització i educació per al desenvolupament; i en les assemblees mensuals realitzades els dies 18 de setembre, 9 d'octubre i 11 de desembre de 2017 i 15 de gener, 5 de febrer, 5 de març, 9 de abril, 7 de maig, 4 juny i 2 de juliol de 2018.

- Comissió 3.4

La societat civil organitzada a Lleida té el seu punt de trobada en la Comissió 3.4, que agrupa la Federació Catalana del Voluntariat Social, la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social i la Coordinadora d'ONGD i Altres Moviments Socials. A la vegada, aquestes plataformes representen un total de 75 entitats de les terres de ponent que tenen per objectiu combatre les causes de la pobresa, la injustícia i l'exclusió social a països del Sud i del Nord.

En la línia de treball dels anys anteriors, Desenvolupament i Cooperació com a representant de la UdL participa en les successives trobades, que aquest any s'han realitzat els dies 25 de setembre i 19 de desembre de 2017 i 31 de gener, 23 de febrer, 8 de març i el 20 d'abril de 2018.

El principal resultat d'aquestes trobades ha estat la celebració de la IV Jornada Universitat i Comissió 3.4 "El preu de la fruita. Persones temporeres, Lleida", el dia 10 d'abril de 2018.

En el marc d'aquesta jornada també s'ha entregat per primera vegada el Premi de la Fundació Jaume Rubió i Rubió, als millors Treballs de Final de Grau relacionats amb temes de condicions laborals decents a les terres de Lleida. Per acabar, s'ha revisat el funcionament del protocol sobre el voluntariat universitari.

PROJECCIÓ EXTERIOR

- Xarxa Vives Universitats

DEC continua treballant activament amb la finalització i tancament del projecte sobre Fisioteràpia a Gàmbia i Moçambic. Properament s'obriran noves vies per iniciar projectes nous un cop tancat el de Fisiafrica.

- Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP)

DEC ha participat tot fomentant el treball en xarxa a la comissió de Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD) en relació a l'estratègia de difusió dels ODS i també d'un protocol per a l'acollida de persones refugiades a les universitats catalanes a les reunions del 8 de novembre de 2016 i l'1 de març de 2017.

- Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE)

La CRUE internacionals i Cooperació està integrada pels màxims responsables de política d'internacionalització i cooperació al desenvolupament de les universitat de l'Estat Espanyol i la seva finalitat principal és la de liderar i coordinar les actuacions de les universitat en aquestes matèries a fi de potenciar una col·laboració més estreta entre elles.

DEC forma part del grup de treball de cooperació que s'encarrega de vetllar pel codi de conducta, les bones pràctiques en cooperació, l'avaluació de la qualitat de la CUD i la difusió i suport de les activitats CUD. Aquest curs s'ha fet una reunió a la Universitat Complutense de Madrid els dies 19 i 20 d'abril on s'ha debatut sobre la nova Estratègia de Cooperació Universitària de Desenvolupament de les universitats Espanyoles (ESCUDE).

- Projectes Tempus

Un cop tancat en l'exercici anterior el projecte Tempus 158714 "Support for vocational training in sustainable forestry", Desenvolupament i Cooperació ha iniciat un nou servei per donar resposta a les peticions del professorat relacionades amb al convocatòria Erasmus+ KA2. Es proporciona suport al PDI en la presentació de la documentació davant del Ministeri o UE, la gestió econòmica del projecte tant en el cas que la UdL sigui entitat sòcia del projecte o en sigui l'entitat coordinadora.

ÀREA DE SENSIBILITZACIÓ

EXPOSICIONS:

- **Exposició: “Ossouye, la força de la comunitat!”**, de l'Associació Veïns del Món.
Del 18 de setembre al 6 d'octubre de 2017. Va tenir lloc al vestíbul de l'Edifici Polivalent, planta -1.
- **Exposicions en el marc del 14è Cicle de Cinema i Drets Humans:**
  - **“NÒMADES: migracions forçades”**
Del 2 al 26 de novembre de 2017, va tenir lloc al vestíbul de la planta -1 de l'Edifici Centre de Cultures Transfronterer.
  - **“Els Murs d'Europa”**
Del 28 de novembre de 2017 al 20 de gener de 2018. Va tenir lloc al vestíbul de la planta -1 de l'Edifici Centre de Cultures Transfronterer.
- **Exposició “Món Tanca”**
Del 3 al 13 d'abril de 2018, va tenir lloc a l'Edifici del Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera, planta -1 (Campus Cappont)

CINEMA:

14è Cicle de Cinema i Drets Humans - Del 5 al 26 de novembre de 2017

El Cicle de Cinema i Drets Humans està compost de sis documentals amb les seves pertinents ponències relacionades amb els Drets Humans.

- Dates: Dimarts i dijous, del 14 al 30 de novembre de 2018
- Horari: De 18.00 a 20.00 hores
- Lloc: Sala de juntes del 2n pis de Rectorat de la Universitat de Lleida

Primera sessió

14 de novembre. De 18 a les 20 hores.

Dret a l'asil

“Un món que no és el nostre (Alam Laysa Lana)”

Mahdi Fleifel, 2013, 93 minuts.

Un món que no és el nostre és un relat íntim, sovint humorístic, de tres generacions a l'exili al camp de refugiats d'Ein El-Helweh, al sud del Líban. A partir d'una gran quantitat de documents personals, arxius familiars, i filmacions històriques, la pel·lícula és un estudi sensible sobre el sentit de pertinença, l'amistat i la família.

Ponent: Aritz Nafarroa, membre de Sodepau

Segona sessió

16 de novembre. De 18 a les 20 hores.

La lluita contra la pena de mort i a favor de la justícia a la vida i a la llibertat

“The Resurrection Club: un al·legat a la vida”

Alvaro Corcuera i Guillermo Abril, 2016, 30 minuts.

Mostra una de les més cruels realitats de la pena capital: la condemna de persones innocents. Ron, Shujaa, Greg i Albert van passar anys al corredor de la mort defensant la seva innocència i van acabar sent exonerats i posats en llibertat. Una història de supervivència, on el seu testimoni és una peça clau en la lluita mundial contra la pena de mort.

Ponent: Dani Vilaró, responsable de comunicació d'AIC, Amnistia Internacional

Tercera sessió

21 de novembre. De 18 a 20 hores.

Igualtat de gènere

“El remolino”

Laura Herrero, 2016, 73 minuts.

Pedro és un camperol que defensa la seva identitat i els seus somnis; la seva germana Esther lluita per una millor vida per a la seva filla mentre ens comparteix el seu món a través d'una petita càmera. Ambdós viuen a El Remolino, una diminuta comunitat de Chiapas que es veu afectada cada any per fortes inundacions ocasionades pel riu Usumacinta.

Ponent: Laura Herrero, directora i guionista de la pel·lícula.

Quarta sessió

23 de novembre. De 18 a les 20 hores

Dret a la manifestació, dret a la protesta i dret a l'educació

"Veus encerclades"

Chester Yang, 2015, 51 minuts.

L'any 2010, a Londres, desenes de milers d'estudiants es van manifestar davant del Parlament per protestar per la imminent aprovació de la llei que permetria l'increment de més del 60% del preu de les matrícules universitàries. Algunes de les persones protagonistes de les protestes denuncien les tàctiques utilitzades per la policia per reprimir els manifestants.

Ponent: Ermengol Gassiot, professor de la UAB i sindicalista

Cinquena sessió

28 de novembre. De 18 a les 20 hores.

Dret a migrar, dret a l'asil, protecció de menors i infància

“Frontera Surt”

Fotomovimiento, Novact i Irídia, 2017, 30 minuts.

Sèrie de 8 clipmetratges temàtics sobre vulneracions de Drets Humans a la frontera sud espanyola: context Frontera Sud, Marroc, Valla, CETI, Asil, Menros no acompanyas, Portejadores, Repressió.

Ponents: Membre de Fotomovimiento, Novact i Irídia

Sisena sessió

30 de novembre. De 18 a 20 hores.

Convivència i tolerància

“Balta Txuria, Balta Berdea”

Anaitze Agirre Larreta i Enekoitz Andonegi González, 2013, 60 minuts.

Tracta sobre una iniciativa de l'Ajuntament d'Astigarraga per tal d'integrar els assentaments de persones estrangeres que viuen al municipi. Una acció en positiu per a treballar per la convivència de les persones que arriben a Euskadi buscant una vida millor.

Ponent: Mònica López, membre del Consell de SOS Racisme Catalunya.

JORNADES:

- VII Jornada Voluntariat Social

Dia: 3 d'octubre

Lloc: Sala de Juntes de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social (Campus Capponet)

- 17:00 h: Conferència “Joves i voluntaris, passió per la solidaritat”
A càrrec de Xavier Pelegrí, Professor de Serveis Socials i Director de la unitat de Desenvolupament i Cooperació de la Universitat de Lleida.
- 18:00 h: “Fer de voluntari/a” amb la participació de representants de les següents entitats: ONCE, Dret a morir dignament, Salut Mental Ponent.
- 19:00 h: Cloenda
Organitza: Federació Catalana de Voluntariat Social
Col·labora: Universitat de Lleida i Diputació de Lleida

- Curs de formació. L'economia social i solidaria: experiències cooperatives que eduquen.

Dates: Del 7 de febrer al 21 de març de 2018. De 17:30 a 20:30 hores.

Lloc: Sala de Juntes de la 3a planta de Rectorat UdL (Plaça Victor Siurana, 1, Lleida)

Organitza: Secció Sindical d'Ensenyament, CGT Lleida.

Col·labora: Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida i Universitat de Lleida.

- Sessió 1: Introducció. L'economia crítica. A càrrec de Josep Manel Busqueta, economista i pastisser.
Dimecres 7 de febrer.
- Sessió 2: De la cooperació a la solidaritat internacionalista. A càrrec de l'Albert Roca, doctor en antropologia social i cultural.
Dimecres 14 de febrer.
- Sessió 3: Alternatives econòmiques I. Projectes crítics i alternatius. A càrrec d'Anna Fernández, Xarxa Economia Solidària (XES).
Dimecres 21 de febrer.
- Sessió 4: Alternatives econòmiques II. Documental: “Economia Col·lectiva”. A càrrec de Josep Rubió, professor i historiador.
Dimecres 28 de febrer.

- Sessió 5: Alternatives econòmiques III. Projectes cooperatius km 0. A càrrec de Som Energia (energia), Lo Fato (alimentació), La Cuina del Comú (restauració) i l'Olivera (agricultura).
Dimecres 7 de març.
- Sessió 6: Les finances ètiques des d'una perspectiva crítica, cooperativa i social. A càrrec de Nina González, FETS i Fundació Fiare.
Dimecres 14 de març.
- Sessió 7: Programem. Elaboració d'unitats didàctiques. A càrrec de Mònica Vega, SETEM Catalunya.
Dimecres 21 de març.

- **Workshop projectes**

Un cop a l'any, DEC organitza la Jornada de Treball *Workshop*: Projectes de Cooperació des de la UdL, que consisteix en l'exposició dels projectes participants de la darrera edició de la convocatòria d'ajuts a projectes de cooperació de la UdL. Aquest any es van exposar un total de 16 projectes, el que suposa un augment de la participació al *Workshop* respecte l'any passat, quan se'n van exposar 10.

Data: 16 de febrer de 2018.

Lloc: Sala de Viodeoconferències de l'Edifici Transfronterera. (Campus Capponet)

VOLUNTARIAT:

La Universitat de Lleida aposta per una educació integral de la persona, perquè la Universitat, a més de formar bons professionals, ha de contribuir a forjar una ciutadania activa, responsable i compromesa amb el valor de la solidaritat i el progrés de la societat cap a una major justícia social.

L'oferta de voluntariat a la UdL es fa en col·laboració amb la Comissió 3.4 formada per la Federació Catalana de Voluntariat Social, la Coordinadora d'ONGD i aMS i la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social. En concret, la Comissió 3.4 està composta de tres nuclis d'entitats que treballen pel quart món i la UdL. Per tot això, la UdL té contacte i pot oferir a la comunitat universitària la possibilitat de fer un voluntariat amb més de 35 entitats de la província de Lleida.

Els objectius del voluntariat són:

- Proporcionar informació al nou voluntari o voluntària pel que fa als diferents camps d'acció.
- Capacitar el voluntari o voluntària per a la presa de decisions.
- Ajudar a resoldre els problemes que es planteja el voluntari o voluntària a l'hora d'escollir un àmbit de treball.
- Possibilitar la formació de caràcter general per ser voluntari o voluntària.

ÀREA DE FORMACIÓ

La tercera de les àrees de DEC té com a funció principal treballar per formar persones crítiques i socialment responsables. Mitjançant tan la formació reglada i curricular com la formació complementària s'estudien els elements i aspectes estructurals que expliquen la situació del món i que permeten a la comunitat universitària la pràctica d'una cooperació i una solidaritat transformadora.

Així doncs, la voluntat de Desenvolupament i Cooperació és introduir continguts sobre pau, drets humans, cooperació i desenvolupament a la formació universitària, per tal de permetre a l'estudiantat reflexionar sobre les causes estructurals de les desigualtats i de les vulneracions de drets en un món global. Tot això amb l'objectiu de generar propostes de canvi i fer palès el compromís de la universitat d'estar compromesa amb la millora de les condicions de vida d'aquelles persones que més ho necessiten.

Les accions de formació d'aquest any han estat les següent:

VIII CAMPUS PER LA PAU: si cuides el planeta combats la pobresa.

Dates: 24, 25 i 26 d'octubre de 2017.

Lloc: Sala de Videoconferències, Centre de Cultures Transfronterer (Campus Cappont).

Organitza: Justícia i Pau i Universitat de Lleida.

Amb el suport de: Ajuntament de Lleida

- Programa:

- Dia 24 d'octubre
  - 16:00h – 16:30h: Inauguració
  - 16:30h – 18:30h: Conferència “Drets Humans, Energia i medi ambient, la seva contribució en la reducció de les desigualtats”. A càrrec de Sol Solà, activista i ex presidenta de Greenpeace Espanya
- 25 d'octubre
  - 16:00h – 17:45h: Conferència “Transformació energètica, reptes de futur”. A càrrec de Joan Majó, enginyer i president de la Fundació Ernest Lluch i vicepresident del Cercle pel Coneixement de la Fundació Jaume Bofill.
  - 18:00h – 19:45h: Taula rodona “El paper de les ciutats en la construcció d'un nou model energètic sostenible. Experiències i alternatives”. Participen:
    - Sr. Josep Maria Llop, director de UIA-CIMES Programa Unió Internacional dels Arquitectes. Càtedra Unesco sobre ciutats Intermèdies, UdL.
    - Carme Sala, membre de Som Energia.
    - Marta Morera. Programa Rubí Brilla, Ajuntament de Rubí.
- 26 d'octubre de 2017
  - 16.00h - 17.45h: “La sostenibilitat en l'arquitectura per combatre les desigualtats”. A càrrec del Dr. Albert Cuchí, director de l'Escola d'Arquitectura del Vallès, UPC.
  - 18:00h – 18:45h: Taula rodona “L'ús de materials de baix impacte ambiental

en l'arquitectura". Participen:

- Sr. Josep Maria Puigdemasa. Puigdemasa Arquitectes.
- Sr. Josep Bunyesc. Bunyesc Arquitectes.
- Dra. Lúdia Rincón, professora de construccions arquitectòniques, UdL.

V JORNADES VISIONS DEL MÓN AFRICÀ: “Un pròxim Orient Africà? Cooperació, conflicte i esperança l'Est d'Àfrica”

Dates: celebrades els dies 14 i 15 de març de 2018.

En aquest curs acadèmic s'ha arribat a la 5a edició d'aquestes jornades. El curs pretén consolidar-se com un espai de formació i reflexió sobre les polítiques de desenvolupament. Atesa aquesta finalitat s'intenta combinar la participació de persones expertes de caràcter local juntament amb experts d'àmbit internacional (expertes en la matèria).

- Programa:

o Dia 14 de març

Sessió 1 (seminari): Conflicte i Desenvolupament a l'est d'Àfrica.

De 10:30 a 14:00 hores

- La Banya d'Àfrica (Somàlia i Etiòpia): Josep Mª Arroyo, Escola de Pau.
- Grans Llacs (Rwanda, Burundi i Uganda): Firmin Dusabe
- Conca Oriental del Congo((RDC, RDA, Sudan del Sud): Mbuyi Kabunda

Sessió 2: Taller d'experiències universitàries en Cooperació per al Desenvolupament

De 16:00 a 18:00 hores

- HTA (Etiòpia, Gambo): Blood Pressure Under Pressure, UPC.
- Preeclàmpsia (Rwanda): Tenim un Somni a l'Àfrica (TUSAA), UdL.
- Voluntariat sanitari (Rwanda): Càtedra Sede UMH Rwanda, UMH.

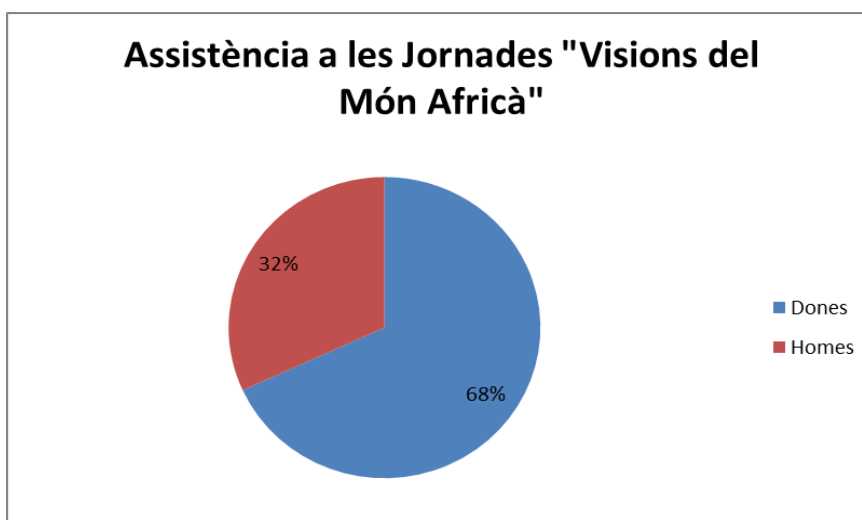
- Dia 15 de març

De 10:00 a 13:30 hores

Sessió 3 (Seminari): Societat i futur a l'est d'Àfrica.

Albert Roca, UB

Jospe Maria Arroyo, Escola de cultura de la pau, UAB

2A EDICIÓ JORNADES VISIONS D'UN MÓN DESIGUAL. "La fi de la pobresa".

Va consistir en una formació semi-presencial del 18 d'abril al 2 de maig de 2018, les sessions presencials de la qual van tenir lloc a l'aula 1.32 B del Rectorat.

AULES CONTRA LA POBRESA

Enguany, em arribat a la 5a edició del Programa Aules Contra la Pobresa; consisteix en introduir continguts i competències sobre desenvolupament, cooperació i solidaritat en el currículum de l'estudiantat de la UdL.

En aquest curs han participat els graus de Medicina, Infermeria, Fisioteràpia, Doble Grau en Infermeria-Fisioteràpia, Dret, ADE, Doble Grau en Dret i ADE, Arquitectura tècnica i Edificació, Nutrició i Dietètica, Enginyeria Agrària i Alimentària, Educació Social, Treball Social, Educació Infantil, Educació Primària, Educació Primària DUAL, Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport, Educació Primària Bilingüe, Psicologia, Comunicació i Periodisme audiovisuals, Geografia, i com a novetat aquest any també ha participat el Màster en Psicopedagogia.

Les sessions que s'han impartit durant aquest curs han estat:

Sessió 1: Assignatura: Règim Jurídic de la Propietat Immobiliària

Facultat de Dret, Economia i Turisme

Dates: 1r quadrimestre

Professorat: Dora Padial

Assistència: 11

Sessió 2: Assignatura: Mediació i resolució de conflictes, Treball Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social

Data: 1r quadrimestre

Professorat: Fidel Molina

Assistència: 11

Sesió 3: Assignatura: Política Social, Treball Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social.

Dates: 1r quadrimestre

Professorat: Josep Serra

Assistència: 65

Sessió 4: Assignatura: Psicologia de les cures a infermeria, Infermeria

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Álvaro Alconada
Assistència: 60

Sessió 5: Assignatura: Psicologia de les cures a infermeria, Infermeria i Fisioteràpia (Campus Igualada)

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia (Campus Igualada)
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Álvaro Alconada
Assistència: 60

Sessió 6: Assignatura: Projectes per l'acció sociocomunitària, Educació Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Mari Paz López
Assistència: 50

Sessió 6: Assignatura: Contextos i àmbits de l'Educació Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Mari Paz López
Assistència: 80

Sessió 7: Assignatura: Economia, Educació Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Pere Enciso
Assistència: 80

Sessió 8: Assignatura: Música i Arts Visuals, Educació primària (DUAL)

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Antoni Tolmos
Assistència: 50

Sessió 9: Assignatura: Música i Arts Visuals, Educació primària (Bilingüe)

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Antoni Tolmos
Assistència: 50

Sessió 10: Assignatura: Música i Arts Visuals, Doble Grau en Educació Infantil i Educació Primària

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Antoni Tolmos
Assistència: 50

Sessió 11: Assignatura: Música i Arts Visuals, Doble Titulació Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Antoni Tolmos
Assistència: 50

Sessió 12: Assignatura: Bases bioquímiques i nutricionals per a la persona, Nutrició Humana i Dietètica

Facultat de Medicina
Data: 1r quadrimestre

Professorat: Blanca Salinas
Assistència: 60

Sessió 13: Assignatura: Sistema de Serveis Socials, Treball Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 1r quadrimestre

Professor: Xavier Pelegrí
Assistència: 130

Sessió 14: Assignatura: Dret al Treball i de la Seguretat Social, Dret

Facultat d'Economia, Dret i Turisme

Data: 1r quadrimestre

Professorat: Ana Romero

Assistència: 75

Sessió 15: Assignatura: Dret al Treball i de la Seguretat Social, Doble Grau en Dret i ADE

Facultat de Dret, Economia i Turisme

Data: 1r quadrimestre

Professorat: Ana Romero

Assistència: 50

Sessió 16: Assignatura: Hortofructicultura, Enginyeria Agrària i Alimentària

Facultat d'Enginyeria Agrària

Data: 1r quadrimestre

Professorat: Astrid Ballesta

Assistència: 18

Sessió 17: Assignatura: Cultius Hortícoles, Enginyeria Agrària i Alimentària

Facultat d'Enginyeria Agrària

Data: 1r quadrimestre

Professorat: Astrid Ballesta

Assistència: 18

Sessió 18: Assignatura: Bases conceptuals i contextuals de l'Educació Social, Educació Social.

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social

Dates: 1r quadrimestre

Professorat: Núria Llevot

Assistència: 90

Sessió 19: Assignatura: Salut Pública i Nutrició Comunitària, Nutrició Humana i dietètica

Facultat de Medicina

Dates: 2n quadrimestre

Professorat: Joan Torres

Assistència: 40

Sessió 20: Assignatura: Psicologia actual, ètica i deontologia, Psicologia

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social

Data: 2n quadrimestre

Professorat: Ana Sala Galindo

Assistència: 57

Sessió 21: Assignatura: Dona i Societat, Treball Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social

Data: 2n quadrimestre

Professorat: Elena Cardeñosa

Assistència: 42

Sessió 22: Assignatura: Gènere i Societat, Educació Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social

Data: 2n quadrimestre

Professorat: Elena Cardeñosa

Assistència: 42

Sessió 23: Assignatura: Dret i Ètica de la comunicació i la informació, Comunicació i Periodisme Audiovisuals

Facultat de Lletres

Data: 2n quadrimestre

Professorat: Laura Begés

Assistència: 54

Sessió 24: Assignatura: Jocs, valors i diversitat cultural, Educació infantil

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Jordi Domingo
Assistència: 27

Sessió 25: Assignatura: Educació Intercultural, Màster en Psicopedagogia

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Núria Llevot
Assistència: 7

Sessió 26: Assignatura: Rehabilitació I, Arquitectura Tècnica i Edificació

Escola Politècnica Superior
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Lídia Rincón
Assistència: 30

Sessió 21: Assignatura: Música i Arts Visuals (Educació Primària) i Didàctica de l'educació Artística (Educació Primària Dual)

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Dànae Quiroz
Assistència: 60

Sessió 27: Assignatura: Psicologia Social, Educació Social

Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Norma Jordana
Assistència: 55

Sessió 28: Assignatura: Fonaments en Fisioteràpia I, Fisioteràpia

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Carme Campoy
Assistència: 90

Sessió 29: Assignatura: Geografia Social, Geografia

Facultat de Lletres
Data: 2n quadrimestre

Professorat: Joan Ganau
Assistència: 10

APRENTATGE I SERVEI

L'aprenentatge servei (APS) consisteix en una innovadora proposta educativa que combina l'adquisició de nous coneixements i el servei a la comunitat. Així, permet a l'estudiantat formar-se en competències, habilitats, valors o coneixements tot treballant sobre les necessitats reals de l'entorn, amb l'objectiu de generar-hi un impacte positiu.

- APS amb alumnat de Secundària

El curs 2017/2018, 5 alumnes de 4rt d'ESO de l'Institut Samuel Gili i Gaya de Lleida han participat de les activitats que s'emmarquen dins del projecte d'aprenentatge servei. La proposta d'aquest any ha girat entorn el treball de les desigualtats per acabar generant una repercussió en el seu grup classe. Així, mitjançant les diferents sessions (un total de 10 hores), l'alumnat ha reflexionat sobre les oportunitats de les quals ha gaudit al llarg de la seva vida, per tal de crear una dinàmica de reflexió final. Els 5 grans temes sobre els quals ha tractat aquesta reflexió han estat la raça, el gènere, la classe, la diversitat funcional i la pressió estètica. A través de la recopilació d'informació, una visita al menjador social de Lleida i la reflexió crítica, s'ha preparat i dut a terme una activitat que

ha fet que l'alumnat de 4rt d'ESO de l'institut reflexionés sobre aquestes desigualtats, generant així aquest impacte social que persegueix l'APS. Aquestes 10 hores presencials han estat distribuïdes en el període d'entre desembre i febrer. Concretament, les dates han estat el 4 de desembre; el 10, el 17 i el 31 de gener; i el 12 i el 21 de febrer.

- **APS amb alumnat de la Universitat de Lleida**

En l'àmbit intern de la Universitat DEC també ha participat en el Programa Pilot basat en la metodologia d'Aprenentatge i Servei (APS), que sorgeix de la Facultat de Dret, Economia i Turisme i que consisteix en que part de l'estudiantat, de forma voluntària, dels graus de Dret, ADE o Turisme, faci una treball o estada amb metodologia APS a diferents entitats d'acord amb les necessitats concretes detectades per l'oficina.

Aquest any han participat les següents entitats: Federació Allem, Associació Down Lleida, Associació Banc d'Aliments de Lleida, ARRELS, Creu Roja, Fundació Jaume Rubió i Rubió, Llars del Seminari, l'Associació del Dret a Morir Dignament i Càritas.

PROGRAMA ITINERA

DEC està dins el programa ITINERA de l'Institut de Formació Superior (antic ICE) a través del qual tot l'alumnat dels centres de secundària que vol fer algun treball de recerca al voltant dels temes de la cooperació al desenvolupament pot trobar informació i co-tutoratge dins la universitat.

Aquest curs hem avaluat dos treballs de secundària presentats dins l'àrea de cooperació al desenvolupament.

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ EN COOPERACIÓ I SOLIDARITAT (CDOCS)

El Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat (CDOCS), traslladat del Servei de Biblioteca i Documentació del Campus de Cappont de la Universitat de Lleida fa dos cursos, segueix oferint i difonent publicacions pròpies de DEC. A la vegada, el fons bibliorgàfic es va nodrint cada curs més de monografies relacionades amb la cooperació i el desenvolupament. Des de la Unitat també s'ofereix assessorament bibliogràfic i documental a diferents grups d'estudiantat (universitari i de batxillerat) en els seus treballs de recerca.

A més a més, el nombre d'usuaris del CDOCS segueix en la tendència creixent dels darrers anys. Concretament, aquest curs s'han realitzat un total de 349 préstecs i 206 renovacions.